

Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди
Фізико-математичний факультет
Кафедра інформатики

Науково-методична лабораторія STREAM-ОСВІТИ
Науково-методична лабораторія інноваційної математичної освіти
Науково-методична лабораторія інтердисциплінарності в освіті
Науково-дослідна лабораторія кіберфізичних систем
Науково-дослідна лабораторія з фізики твердого тіла
Науково-методична лабораторія сучасних методик навчання фізики

«ІННОВАЦІЙНІ ПЕДАГОГІЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ЦИФРОВІЙ ШКОЛІ»

Збірник тез доповідей
учасників II науково-практичної конференції молодих учених

14-15 травня 2020 року

м. Харків

УДК 37.09:001.895
ББК 74.00
І 66

Редакційна колегія:

Пономарьова Н. О.	доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри інформатики, декан фізико-математичного факультету (голова оргкомітету);
Андрієвська В. М.	доктор педагогічних наук, доцент, професор кафедри інформатики (секретар оргкомітету);
Білоусова Л. І.	кандидат фізико-математичних наук, професор, професор кафедри інформатики;
Жерновникова О. А.	доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри математики;
Золотухіна С. Т.	доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи;
Масич В. В.	доктор педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри фізики та кіберфізичних систем;
Олефіренко Н. В.	доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри інформатики;
Яловега І. Г.	кандидат технічних наук, доцент, доцент кафедри математики, координатор з наукової роботи фізико-математичного факультету;
Потапова Т. В.	голова студентського наукового товариства фізико-математичного факультету;
Бабак О. М.	заступник голови студентського наукового товариства фізико-математичного факультету.

*Затверджено редакційно-видавничою радою
Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди
(Протокол № 3 від 12 травня 2020 р.)*

І 66 «Інноваційні педагогічні технології в цифровій школі» : матеріали ІІ науково-практичної конференції молодих учених (14-15 травня 2020 р.). Харків : ХНПУ імені Г.С. Сковороди, 2020. 197 с.

Збірник містить матеріали доповідей з проблем упровадження інноваційних педагогічних технологій в цифровій школі, зокрема: перспективи розвитку освіти в цифровому суспільстві, інновації в освіті, інформаційно-комунікаційні технології в сучасній освіті, новітні тенденції у природничо-математичній освіті, актуальні проблеми підготовки та професійного розвитку сучасного педагога, академічна доброчесність в цифровому освітньому просторі.

Збірник розрахований на наукових і практичних працівників у галузі освіти, докторантів, аспірантів, магістрів і студентів закладів вищої освіти.

© Харківський національний педагогічний
університет імені Г.С. Сковороди, 2020

З М І С Т

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ОСВІТИ В ЦИФРОВОМУ СУСПІЛЬСТВІ

Бондаренко А.Ю., Кудасєва О.О.	9
<i>Цифрові додатки в процесі вивчення китайської мови.</i>	
Бордунова К.І., Житєньова Н.В.	11
<i>Можливості використання мобільних технологій у практиці шкільної освіти.</i>	
Вакал Ю.С.	14
<i>Інтерактивні плакати як ефективний електронний освітній засіб.</i>	
Денисова Г.Ю.	17
<i>Використання мобільних технологій для організації діяльності учня з особливими освітніми потребами.</i>	
Коротецька М.Ю.	18
<i>Використання технологій TED-Ed на уроках математики в основній школі.</i>	
Кулакова І.С., Резніченко Г.І.	20
<i>Допоміжні цифрові засоби вивчення іноземних мов.</i>	
Пліско Л.О.	23
<i>Онлайн підтримка самостійної роботи учня з оволодіння основами об'єктно орієнтованого програмування.</i>	
Прокопенко А.І., Прокопенко І.А.	25
<i>Форми організації фасилітаційної взаємодії в цифровому освітньому просторі.</i>	
Стома В.М.	28
<i>Обчислювальне мислення як головний показник сформованості цифрової компетентності майбутніх вчителів природничо-математичних спеціальностей.</i>	
Чепурко В.М.	31
<i>Розвиток пізнавального інтересу учнів засобами доповненої реальності.</i>	
Шахіна І.Ю.	34
<i>Можливості застосування соціальних мережних ресурсів в освітньому процесі.</i>	

ІННОВАЦІЇ В ОСВІТІ: ТЕОРЕТИЧНІ Й МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ

Андрієвська В.М., Галкіна Т.М.	37
<i>EDMODO: онлайн-сервіс дистанційного навчання слухачів військово-медичної академії.</i>	
Bilous D. Several innovative technologies for students experiencing with dyslexia.	38
Водолаженко О.В., Кустанович Д.В.	41
<i>Розв'язування задач з параметрами як пропедевтика навчання студентів-математиків моделюванню.</i>	
Голованов М.В., Беліков І.О.	43
<i>Ефективність циклічності у фізичному вихованні.</i>	

Греков М.О., Олефіренко Н.В.	46
<i>SMART навчання як майбутнє освіти.</i>	
Дейниченко Г.В., Дейніченко Т.І., Кабанська О.С.	47
<i>Групові форми навчання в історії педагогічної думки.</i>	
Дубовик С.Г.	50
<i>Питання організації навчання людей третього віку в системі безперервної освіти.</i>	
Єременко А.С.	53
<i>Медіаресурсна підтримка діяльності вчителя математики.</i>	
Золотухіна С.Т., Попова О.В.	56
<i>Педагогічна підтримка студентів у навчанні математичних дисциплін.</i>	
Ковалевська Н.В.	58
<i>Особливості використання магнітної книги у роботі з дітьми дошкільного віку.</i>	
Лаптії К.О.	60
<i>Використання концепції BYOD для контролю і оцінювання навчальних досягнень учнів.</i>	

ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В СУЧАСНІЙ ОСВІТІ

Антропова І.В., Меліхова А.С.	61
<i>Система комп'ютерних математичних завдань для розвитку творчих здібностей молодших школярів.</i>	
Воденнікова О.С., Воденнікова Л.В.	63
<i>Дистанційне навчання як сучасна освітня технологія.</i>	
Гризун Л.Е., Овчарова А.О.	67
<i>Типологія олімпіадних задач з програмування.</i>	
Гризун Л.Е., Шапошнікова І.С.	68
<i>Особливості вивчення динамічного програмування у шкільному курсі інформатики профільного рівня.</i>	
Grinova M.V., Titova A.V.	70
<i>Importance of using CRM and LMS systems in the higher education environment.</i>	
Заїка А.О.	73
<i>Засоби комунікації під час організації дистанційної освіти.</i>	
Клименко О.М., Кушнір І.В.	76
<i>Шляхи розвитку елементів комп'ютерної грамотності молодших школярів на уроках інформатики.</i>	
Комар Б.В.	79
<i>Використання мобільних технологій у навчанні школярів.</i>	
Костанда С.О.	81
<i>Модульний підхід у викладанні шкільного курсу інформатики в 10-11-х класах закладів загальної середньої освіти.</i>	

Кравцов М.В.	82
<i>Розробка додатку програвача аудіофайлів засобами мови C#.</i>	
Кузьменко А.О.	83
<i>Використання програми BANDICAM при дистанційному навчанні.</i>	
Лещук Г.В.	85
<i>Технології краудфандингу в освіті.</i>	
Майстрюк І.С.	88
<i>TABLEAU як ефективний засіб аналізу даних.</i>	
Мірошниченко Є.В.	90
<i>Віртуальні музеї та їх використання у практиці шкільної інформатичної освіти.</i>	
Михасенко А.О.	91
<i>Фірмовий стиль як сучасний тренд веб-дизайну.</i>	
Мосляков Я.В., Остапенко Л.П.	93
<i>Використання мобільних технологій при вивченні складних тем шкільного курсу інформатики.</i>	
Остапенко А.В.	95
<i>Особливості реалізації дистанційного навчання математики учнів базової середньої школи.</i>	
Пономарьова Н.О., Сусліченко К.С.	96
<i>Використання вбудованих функцій MS EXCEL для розв'язання комбінаторних задач.</i>	
Сергієнко Т.І.	97
<i>Теоретичні аспекти використання інформаційно-комунікаційних технологій в освітньому процесі.</i>	
Сорока В.В.	99
<i>Цифрові технології у дистанційному навчанні.</i>	
Стечкевич О.О.	102
<i>Модуль «УРОК» MOODLE як ефективний засіб реалізації дистанційної форми навчання.</i>	
Цехмістрова А.І., Олефіренко Н.В.	105
<i>Інфографіка як сучасний спосіб подання інформації.</i>	
Штонда О.Г.	107
<i>Особливості застосування вебінарів у процесі дистанційного навчання.</i>	

НОВІТНІ ТЕНДЕНЦІЇ У ПРИРОДНИЧО-МАТЕМАТИЧНІЙ ОСВІТІ

Андрієвська В.М., Білоусова Л.І.	110
<i>Застосування онлайн-ресурсів у природничо-математичній STEM-освіті.</i>	
Ахмед Халілі.	112
<i>Використання SMART-технологій при вивченні математики: досвід Палестини.</i>	
Барбашева К.Д.	114
<i>Застосування бенфорд-послідовностей для аналізу великих даних.</i>	

Гагатік Н.О.	115
<i>Особистісно-орієнтовне навчання як інструмент підвищення рівня зацікавленості здобувачів до занять природничо-математичних дисциплін.</i>	
Дейниченко Г.В., Жерновникова О.А., Ткачова Н.О.	118
<i>Аксіологічний підхід у вивченні координатного методу в шкільному курсі математики.</i>	
Жерновникова О.А., Кабанська Г.А., Шитикова Л.О.	120
<i>До питання розширення числової множини: з досвіду роботи.</i>	
Куліш С.М., Пилипенко М.Г., Прасул Ю.І.	122
<i>Екскурсії як форма позакласної роботи з географії в умовах інклюзивної освіти: традиційні та новітні технології.</i>	
Панченко О.О.	124
<i>Підвищення якості природничо-математичної освіти старшого дошкільника засобами ІКТ: практичний аспект.</i>	
Потапова Т.В.	127
<i>Використання елементів мікронавчання при вивченні математики.</i>	
Соколова Е.Т.	129
<i>Використання цифрових інструментів формувального оцінювання на уроках географії.</i>	

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ПІДГОТОВКИ ТА ПРОФЕСІЙНОГО РОЗВИТКУ СУЧАСНОГО ПЕДАГОГА

Бабак О.М.	133
<i>Інтеграл Стілтьєса при вивченні поняття математичного сподівання.</i>	
Бондаренко А.С.	135
<i>Особливості підготовки вчителів у Харківському державному учительському інституті в довоєнний період.</i>	
Бурчак С.О.	137
<i>Використання лекцій-провокацій у процесі розвитку творчості майбутніх учителів математики.</i>	
Висоцька Н.Ю., Сіра І.Т.	140
<i>Формування історичного компонента професійного досвіду і культури майбутнього вчителя математики.</i>	
Гаврилов І.П.	143
<i>Значення науково-дослідницької діяльності в процесі підготовки майбутніх майстрів виробничого навчання.</i>	
Дейніченко Т.І., Жерновникова О.А.	145
<i>Щодо перевірки додаткових компетенцій бакалаврів.</i>	
Золотухіна С.Т., Яловега І.Г.	147
<i>Організація онлайн-відеоконференції в умовах дистанційного навчання.</i>	

Єременко А.С.	150
<i>Поняття «Величина» в шкільному курсі математики.</i>	
Капустинська Т.Ф.	153
<i>Організація науково-дослідної діяльності старшокласників на уроках фізики.</i>	
Ковальова-Гончарюк Л.О.	155
<i>Виконавська майстерність майбутнього вчителя музичного мистецтва.</i>	
Ковалівська А.А.	157
<i>Аналіз відповідності аксіом Евкліда із сучасними формулюваннями шкільної геометрії.</i>	
Костанда Я.В.	160
<i>Експериментальні задачі для розвитку дослідницької діяльності учнів.</i>	
Костанда Я.В.	162
<i>Аксіологічна складова вивчення методу координат у курсі математики.</i>	
Майстрик І.С.	163
<i>До питання розробки логіко-дидактичного аналізу теми «Елементи комбінаторики».</i>	
Масич В.В., Равх І.Д.	165
<i>Причини типових пізнавальних труднощів в учнів ЗСО при вивченні фізики.</i>	
Наход С.А.	166
<i>Щодо педагогічних умов формування інформаційної складової інклюзивної компетентності майбутніх фахівців соціономічних професій.</i>	
Олійник І.В.	169
<i>Педагогічна майстерня як ефективна технологія формування дослідницької компетентності майбутніх докторів філософії.</i>	
Пасічніченко А.В.	172
<i>Психологічне здоров'я як умова успішної професійної діяльності педагога.</i>	
Pertseva N.O., Rokutova M.K., Shehadeh S.	175
<i>Experience of the application of distance learning at the endocrinology cycle.</i>	
Сірман О.В.	177
<i>Саморозвиток вчителя фізичної культури.</i>	
Співак Л.А.	178
<i>Проблеми освітньої підготовки майбутніх корекційних педагогів у сучасних умовах.</i>	
Співак Я.О.	180
<i>Актуальні проблеми соціального захисту прав молоді в Україні.</i>	
Стьопкіна А.С., Трубник І.В.	183
<i>Професійна спрямованість позааудиторної діяльності майбутнього педагога.</i>	
Тараненко Г.Г., Швед Є.О.	186
<i>Аксіодуховні детермінанти у гармонізації особистості.</i>	

Юрков А.В.	188
<i>Мотиваційний компонент готовності як головна складова професійної діяльності особистості.</i>	
Яценко Н.В.	191
<i>Розв'язання геометричних задач при вивченні методу математичної індукції.</i>	

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ В ЦИФРОВОМУ ОСВІТНЬОМУ ПРОСТОРИ

Грищенко К.О.	192
<i>Академічна доброчесність: проблеми дотримання та пріоритети поширення серед молодих вчених.</i>	
Пономарьова Н.О.	195
<i>Імплементация принципів академічної доброчесності до освітнього простору закладів вищої педагогічної освіти.</i>	

Література:

1. Дистанційне навчання. URL: https://24tv.ua/education/ru/chto_takoe_distancionnoe_obuchenie_kak_obuchatsja_distancionno_ukraina_n1298339 (дата звернення: 09.04.2020).
2. Система организации самостоятельной работы учащихся по информатике. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/sistema-organizatsii-samostoyatelnoy-raboty-uchaschihsya-po-informatike-posredstvom-distantsionnyh-obrazovatelnyh-tehnologiy> (дата звернення: 09.04.2020).
3. CodeCombat: американский стартап на сложном рынке обучения программированию в Китае. URL: <https://ru.technode.com/2019/12/09/codecombat-an-american-startup-in-the-highly-competitive-edtech-programming-market-in-china/> (дата звернення: 09.04.2020).
4. 15 сайтов и игр, которые научат детей программированию. URL: https://mel.fm/poleznyye_ssyilki/5297184-computer_science (дата звернення: 09.04.2020).

ФОРМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ФАСИЛІТАЦІЙНОЇ ВЗАЄМОДІЇ В ЦИФРОВОМУ ОСВІТНЬОМУ ПРОСТОРІ

А.І. Прокопенко, І.А. Прокопенко

Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди
м. Харків, Україна

Значення цифрових технологій для освітнього процесу важко переоцінити, особливо в умовах загального карантину. Саме завдяки достатньому рівню розвитку і доступності цифрових технологій, які ургентно прийшли на допомогу освітянам усього світу, можна констатувати, що освітня система встояла. При цьому освітній простір значно змінився і перетворення продовжуватимуться, трансформуючи традиційні моделі організації освітнього процесу. Стрімке розширення освітнього простору відбувається шляхом залучення інтернет-технологій: від месенджерів, соціальних мереж, вебінарів та відео конференцій до LMS. У свою чергу LMS, вони ж Learning management systems, вони ж Системи управління навчанням, вони ж Системи дистанційного навчання умовно можемо поділити на більш прості, такі що можуть задовольнити запити освітнього процесу максимум ЗОШ (наприклад, Google Classroom) та розвинені, рівня ЗВО (Moodle, Blackboard тощо).

Вищезазначене призводить до створення новітнього освітнього середовища, що охоплює як локальний, так і глобальний рівні. Нині є актуальною, опублікована у 2009 році стаття М. Пренскі «H. Sapiens Digital: From Digital Immigrants and Digital Natives to Digital Wisdom» [4], у якій дослідник звернув увагу на нове мислення здобувачів освіти в цифровому просторі, зокрема, *digital wisdom* (цифрова мудрість). Це – особливого роду

мудрість, яка передбачає, з одного боку, технологічні навички, які сприяють компетентнішому використанню цифрового освітнього простору, з іншого – рефлексивні здібності, що дозволяють оцінювати ступінь достовірності, безпеки цифрового контенту та комунікативних практик, що виникають в мережевому просторі [4].

Разом з тим, ми чітко прослідковуємо зміни не лише в організації освітнього процесу, але й у взаємовідносинах, взаємодії між здобувачами освіти та педагогами. Звичні стилі управління «класом» під час аудиторних занять не можуть бути точно репліковані під час дистанційного навчання навіть на заняттях, що відбуваються в синхронному режимі, не кажучи вже про ті, що проходять асинхронно. Тому ми звернули увагу і почали досліджувати фасилітаційний стиль взаємодії між педагогами та здобувачами освіти в умовах дистанційного навчання.

Наші попередні дослідження надають підстави стверджувати, що фасилітаційна взаємодія в сучасних умовах – це процес допомоги в опануванні знань та навичок, полегшення і посилення продуктивності освіти, навчання і виховання, розвиток суб'єктів педагогічної взаємодії шляхом їх стилю спілкування і особливостей особистості педагога та здобувача освіти в цифровому освітньому просторі [1; 2].

Учитель-фасилітатор – педагог, який своєю присутністю і впливом полегшує прояв ініціативи, самостійності здобувачів освіти, сприяє процесу їх психічного розвитку та забезпечує позитивну міжособистісну взаємодію [3].

У 2019-2020 році нами розроблено систему підготовки майбутніх учителів гуманітарних спеціальностей до здійснення фасилітаційної взаємодії з учнями закладів загальної середньої освіти. Теоретичною основою дослідження стала теоретично обґрунтована й розроблена нами концепція.

На першому етапі дослідження вивчалися особливості сприйняття особистості фасилітатора, її перцептивно-комунікативних характеристик, поведінки. Респондентам було запропоновано опитувальник, що містив 15 напіввідкритих і відкритих запитань, а також есе на тему «Педагог-фасилітатор

в моєму житті». Вибірка склала понад 500 осіб. Отримані результати дозволили створити соціально-психологічний портрет педагога-фасилітатора, образ, що сформувався у свідомості респондентів. Найчастіше зустрічаються у відповідях та есе висловлювання і характеристики, на основі яких можна уявити педагога, що має «приємну зовнішність», «хороше почуттям гумору», «здатність зрозуміти почуття і переживання здобувачів освіти, підібрати індивідуальний підхід до кожного», «ставитися до учнів з розумінням і повагою», здійснювати педагогічну взаємодію «на рівних». Це професіонал у своїй справі, який уміє подати досліджуваний матеріал в доступній формі, показати його актуальність та зацікавити учнів своїм предметом.

Другий етап включав в себе пошук і вивчення особистості та діяльності працюючих педагогів-фасилітаторів. Дані дослідження проводилися в школах м. Харкова. У дослідженні взяло участь 377 педагогів і учнів.

Експертами виступали керівники навчальних закладів: директори, заступники директорів та учні. Для виявлення фасилітаційної складової діяльності педагогів, було розроблено комплекс методик, до яких увійшли: стандартизована бесіда, шкала експрес-діагностики, бланк експертної оцінки, метод незакінчених пропозицій, особистісні опитувальники, спостереження тощо. Результатом проведення другого етапу дослідження стало виділення трьох груп педагогів, які умовно отримали назву: педагог-фасилітатор; педагог із ситуативним проявом фасилітації; педагог, у якого навички організації фасилітаційної взаємодії поки що відсутні.

Результати дослідження дозволили виділити *фасилітацію* як професійно важливу *якість* особистості педагога.

Звичайно, розроблена нами система останнім часом була адаптована в цифровий освітній простір і також дала позитивні результати. В процесі впровадження карантинних заходів, серед найбільш ефективних форм організації фасилітаційної взаємодії в цифровому освітньому просторі, ми визначили такі: діалогові лекції, рефлексивні семінари, інтелектуальні, комунікативні, сенситивні тренінги тощо. Варто відзначити ефективність

такого простого і знайомого усім інструменту дистанційної комунікації між педагогом та здобувачем освіти, як особисті коментарі під виконанням завданням, що при грамотному використанні значно допомагають налагодити фасилітаційну взаємодію з поколінням Z під час дистанційного навчання.

Література:

1. Прокопенко А.І., Доценко С.О. Цифрова компетентність майбутнього фахівця. *Психолого-педагогічні проблеми вищої і середньої освіти в умовах сучасних викликів: теорія і практика*: матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції (12 грудня 2019 р.), Харків: ХНПУ імені Г. С. Сковороди, С. 196 – 199.
2. Прокопенко І.А. Обґрунтування системи підготовки майбутніх учителів до фасилітаційної взаємодії з учнями закладів загальної середньої освіти. *Теорія та методика навчання та виховання*. 2019. № 47. С. 101–112. DOI: 10.34142/23128046.2019.47.09
3. Роджерс Н. Фасилітація творчості. *Вопросы психологии*. 2007. № 6. С. 64-73.
4. Prensky M. (2009). H. Sapiens Digital : From Digital Immigrants and Digital Natives to Digital Wisdom. URL: <https://nsuworks.nova.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1020&context=innovate> (дата звернення: 10.04.2020).

ОБЧИСЛЮВАЛЬНЕ МИСЛЕННЯ ЯК ГОЛОВНИЙ ПОКАЗНИК СФОРМОВАНOSTІ ЦИФРОВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ ПРИРОДНИЧО-МАТЕМАТИЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ

В.М. Стома

Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка
м. Суми, Україна

В умовах динамічно мінливого світу, глобальної інформатизації суспільства, з неабиякою швидкістю зростають потоки інформації, розвиваються технології її обробки та зберігання, реальне життя все більше переходить в «цифру». В умовах революційних змін вимагає трансформацію система вищої освіти. Цифровізація освітнього простору передбачають широке використання комп'ютерного і цифрового інструментарію як потужного засобу освітнього процесу. Цифрові технології дозволяють вирішувати завдання з різних областей професійної діяльності, сприяючи формуванню обчислювального мислення.

Вперше термін «computational thinking» (обчислювальне мислення) використала у 2006 році директорка Інституту даних Колумбійського університету Жаннетт Вінг (Jeanette Wing), в своїй роботі вона стверджує, що «обчислювальне мислення притаманне для всіх, а не тільки для комп'ютерних

цінують свою репутацію та власне «ім'я», мають кодекси академічної доброчесності. І не просто мають, а суворо їх дотримуються. В Україні вже реалізовано декілька проектів з академічної доброчесності. Є дійсно позитивні результати і гарні приклади, проте проблеми плагіату, списування, неетичної поведінки в освітній і науковій сферах залишаються дуже актуальними. У вирішенні цих проблем замало лише прийняти кодекс, неефективними будуть і директиви міністерства, вкрай важливим є зміна мислення всіх учасників освітнього процесу, політична воля керівництва навчальних закладів. Для цього виховання молоді на засадах академічної доброчесності є пріоритетною задачею навчальних закладів всіх рівнів.

Література:

1. Артюхова А.Є., Дегтярьова І.О., Сорокіна Н.Г. Академічна доброчесність: проблеми дотримання та пріоритети поширення серед молодих вчених: *монографія*. Дніпро : ДРІДУ НАДУ, 2017. 169 с.
2. Шліхта І., Шліхта Н. Виховуємо академічну доброчесність в школі: *монографія*. Київ, 2019. 82 с.

**ІМПЛЕМЕНТАЦІЯ ПРИНЦИПІВ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ
ДО ОСВІТНЬОГО ПРОСТОРУ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ
ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ**

Н.О. Пономарьова

Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди
м. Харків, Україна

Одним із чинників розвитку сучасного суспільства є якісна освіта, а вчитель постає і об'єктом, і провідником її прогресивних змін [1]. Професійна підготовка майбутніх учителів у закладах вищої педагогічної освіти має цілеспрямовано сприяти формуванню спільноти педагогічних працівників як носіїв знань, культури та суспільних цінностей, які визначатимуть долю очікуваної трансформації українського суспільства у напрямку Європейських та світових цінностей.

На фізико-математичному факультеті ХНПУ імені Г.С. Сковороди накопичено певний досвід імплементації принципів академічної доброчесності до освітнього простору. Так, на факультеті запроваджено інформаційно-просвітницькі заходи зі студентами та викладачами: працюють постійно діючі

інформаційні стенди, розповсюджуються онлайн-листівки та бюлетені; вимоги щодо дотримання академічної доброчесності включено до методичних рекомендацій щодо виконання усіх видів студентських наукових робіт тощо. Останні роки на регулярній основі відбуваються практично-зорієнтовані заходи для студентів та викладачів щодо проблеми академічної доброчесності (презентації, семінари, майстер-класи, он-лайн заходи тощо). Зауважимо, що до таких заходів активно залучаються співробітники Наукової бібліотеки ХНПУ імені Г.С.Сковороди. На особливу увагу заслуговує системна діяльність кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи із для забезпечення дотримання принципів академічної доброчесності здобувачами третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти. Співробітники фізико-математичного факультету проходять систематичне підвищення кваліфікації з проблеми академічної доброчесності у наукових дослідженнях (стажування на тему «Академічна доброчесність: виклики сучасності» на базі Вищого духовного Семінаріуму університету імені С.Вишинського UKSW (м. Варшава, Польща) із отриманням сертифікатів пройшли Жерновникова О.А., Масич В.В., Пономарьова Н.О., Проскурня О.І., Простакова Ю.С.; участь у в вебінарі «Академічна доброчесність» під час заходів All Digital Week «Знай, умій, використовуй!» (із отриманням сертифікату) взяла Трубавіна І.М.; опанували онлайн-курс «Академічна доброчесність» (<https://courses.ed-era.com/>, із отриманням сертифікату) Камінська О.К, Олефіренко Н.В., Остапенко Л.П., Пономарьова Н.О.) тощо. На фізико-математичному факультеті здійснюється систематична перевірка усіх видів студентських та викладацьких наукових робіт на плагіат відповідно рекомендацій Міністерства освіти і науки України щодо перевірки на плагіат. Проблематика академічної доброчесності включена до змісту навчального матеріалу навчальних дисциплін та тематики науково-дослідницької роботи студентів та викладачів, а також до напрямів роботи шкільних кафедр фізико-математичного факультету (на базі ХЗОШ І-ІІІ ступенів № 151, Харківської гімназії №83, Дергачівського ліцею №1 імені Д.Бакуменка, Харківської гімназії №46 імені М.В.Ломоносова, Ізюмської ЗОШ

I-III ступенів № 5. Харківського педагогічного ліцею №4, ХЗОШ I-III ступенів № 58). Питання та проблеми дотримання академічної доброчесності систематично розглядаються на засіданнях Вченої ради фізико-математичного факультету та кафедр фізики і кіберфізичних систем, математики, інформатики, загальної педагогіки та педагогіки вищої школи (що відображено у протоколах засідань підрозділів).

Отже, за умов постійного включення проблеми дотримання академічної доброчесності до публічній площини освітянського простору та за її активної розробки система освіти України має змогу подолати кризу академічної доброчесності як у закладах вищої освіти, так і у наукових інституціях.

Література:

1. Концепція розвитку педагогічної освіти URL: <https://mon.gov.ua/ua/news/mon-proponuye-do-gromadskogo-obgovorennya-proekt-koncepciyi-rozvitku-pedagogichnoyi-osviti> (дата звернення: 10.09.2019).

НАУКОВЕ ВИДАННЯ

«ІННОВАЦІЙНІ ПЕДАГОГІЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ЦИФРОВІЙ ШКОЛІ»

I 66 **«Інноваційні педагогічні технології в цифровій школі»** : матеріали ІІ науково-практичної конференції молодих учених (14-15 травня 2020 р.). Харків : ХНПУ імені Г.С. Сковороди, 2020. 197 с.

**Відповідальність за дотримання вимог академічної доброчесності
несуть автори**

Відповідальний за випуск:

Н.В. Олефіренко – д.п.н., професор, завідувач кафедри інформатики